

UUMMANNAQ

- Erhvervsudvikling

I Uummannaq-området er især hellefiskeriet centralt for erhvervslivet, og fiskeri, produktion og forædling skal stadig styrkes og udvikles. Derfor skal der sikres tilstrækkelige arealer til udvidelse, nye anlæg og til fiskerne. Et mere stabilt arbejdskraftbehov vil være til gavn for hele byen. Samtidig har Uummannaq et stort potentiale for turisme, bl.a. pga. Qilakitsoq-mumierne, julemandens hus, det bevaringsværdige område og naturen, som bør realiseres gennem muligheder og aktiviteter i byen, forskønnelse og bedre adkomstmuligheder.

De forskelligartede bygder spiller en vigtig rolle for turismen, og bør indtænkes i en samlet turismestrategi, hvor også ældre bygninger (i f.eks. Illorsuit, Saattut og Niaqornat) kan anvendes aktivt fremfor at forfalde. Men stadig bør bygdernes vigtigste grundlag - fiskeriet - styrkes gennem bl.a. bedre kajforhold, der sikrer fiskernes udstyr, og hensigtsmæssig udvidelse af anlæggene, samt nye relaterede funktioner (skind, andre arter mv.). De mindre erhverv, f.eks. systuer, husflid mm., og mindre iværksættere, har også betydning for bygdernes eksistensgrundlag.

- Uddannelse

I Uummannaq er skolen placeret centralt i bybilledet, og prioritering af uddannelse bør ligeledes være central. Både daginstitutioner, skole, elevhjem og studiebolig bør sikres en høj standard og gode fysiske rammer (også udearealer) til at give områdets børn en god skolegang. Derfor bør de forskellige institutioner samarbejde, og de kortere uddannelser skal opprioriteres i byen. Lokale ønsker om en højskole med fokus på Inuit bør undersøges nærmere.

Trods færre elever i bygdeskolerne skal de fysiske rammer være i orden, og kan eventuelt aktivt samtænkes med andre funktioner, afhængigt af bygdens størrelse. Både førskoletilbud og fritidsordninger bør baseres på et pædagogisk grundlag med tilstrækkelige rammer. Også udearealerne, f.eks. legepladser og boldbaner samt frirum om skolebygningerne, er vigtige i en læringsssammenhæng, samt boligforhold for uddannet personale. Bygdeeleverne skal have ordentlige forhold (både fysisk og socialt) når de flytter til byen for at afslutte skolen, og anvendelsen af det tidligere hotel som skolehjem er et vigtigt skridt i denne udvikling.

- Bosætning og gode boliger

Uummannaq er præget af fritliggende enfamiliehuse, der er placeret harmonisk omkring Uummannaq-fjeldets fod. Nyt byggeri skal ligeledes følge topografien og de eksisterende bygninger, og en byudvidelse kan ske i vestlig retning. Flere nedslidte huse bør renoveres og ubeboede huse i dårlig stand bør nedrives. Selvbyggerhuse eller tilsvarende løsninger kan være en mulighed for at udskifte boligmassen og sikre boliger til nytillkomne, unge familier og ældre.

I bygderne er det vigtigt at boligstandarderne følger med, så en dårlig boligstandard ikke bliver grundlaget for fraflytning, men at en spredt bygdekultur kan opretholdes. Flere steder er der et direkte boligbehov for boliger tilpasset bygderne, f.eks. Illorput-byggeri. Mange huse er forladte og i så dårlig stand, at de bør nedrives, da de også generer beboerne i området (f.eks. i Ukkusissat). Samtidig giver manglende indkvarteringsmuligheder for gæster og håndværkere løbende problemer for nye tiltag i bygderne.

- Kultur og identitet

Flere af byens kulturinstitutioner trænger til en kærlig hånd og til en tydeligere rolle i bybilledet. Ønsket om et decideret borgerhus skal understøttes af areal hertil. Flere aktivitetsmuligheder vil også have en forebyggende effekt for børn og unge, der kan få værktøjer til forstå sig selv bedre. Børnehjemmet er et godt eksempel på, hvordan man forbedrer livet i harmoni med kulturen.

I bygderne kan fritidsklubber med aktiviteter for børn og unge være med til at styrke kulturlivet og foreningslivet – aktiviteter som kan foregå i eksisterende lokaler. Flere steder er der et godt og aktivt fællesskab, som bør understøttes af gode fysiske rammer for kulturlivet (f.eks. i Qaarsut). Samarbejdet mellem bygderne kan ligeledes styrkes gennem bygdetræf af social og kulturel karakter.

- **Tryghed og det gode liv**

Uummannaqs smukke omgivelser er for mange kernen i det gode liv, men dette skal understøttes af tidssvarende muligheder i hverdagen, f.eks. gennem gode veje, fælles faciliteter osv. Udvikling af erhvervslivet og gode institutioner kan betyde mere stabilitet og tryghed for borgerne. Borgernes ønske om et fælles kultur-/medborgerhus bør undersøges nærmere, som også kan betyde et værested for børn og unge.

I bygderne er forbedring af forhold som lys, stier, taphuse, kirkegård mm., samt pæne opholdsmuligheder og bedre oprydning er alle elementer, der skaber rammen om et godt liv og fremhæver kvaliteten i bygdelivet, hvor der er tid til hinanden. Dette gælder også for bygdernes fabrikker og butikker, der ofte breder sig unødigt. Samtidig er bedre uddannet personale, f.eks. i skolen, nødvendig for den unge generation.

- **Sundhed og forebyggelse**

Medborgerhus, renovering af hal, minihal og mulighed for fitness vil kunne styrke folkesundheden, foreningernes muligheder og sikre aktiviteter i hverdagen. Borgernes ønsker om forskellige udendørsaktiviteter bør bakkes op gennem planlægningen. Behovet for væresteder og krisecenter bør kunne dækkes i en by på Uummannaqs størrelse.

I flere bygder ønskes forholdene udbygget med en minihal, bedre fodboldbane mm. I f.eks. Ukkusissat og Qaarsut lægger de etablerede boldbaner på ingen måde op til aktivitet. Ordentlige aktiviteter for børn og unge har også en forebyggende effekt, og bør prioriteres højt.

- **Infrastruktur og forsyning**

Uummannaqs udviklingsmuligheder er begrænset på grund af de ringe infrastrukturforhold. En bedre trafik mellem bygderne bør etableres for at sikre bedre mobilitet. En opgradering af forbindelsen til lufthavnen i Qaarsut bør undersøges for også at styrke turismepotentialet og sammenhæng til resten af kommunen. Bedre havnefaciliteter, der kan klare vejrliget (større havn, moler og mindre pontonhavne) kan forbedre mulighederne for fiskeriet, men også byudvikling af byens nordvestlige områder nødvendig for udviklingen. Vandindvindingsområdet bør revurderes for at åbne op for flere muligheder i byen.

I flere af bygderne er veje til dump, natrenovation og forbrænding utilstrækkelige, og placeringen er flere steder uhensigtsmæssig og bør flyttes, f.eks. i Nuugaatsiaq, Illorsuit og Qaarsut. En bedre belysning og flere taphuse kan også være med til at skabe tryghed og bedre hverdag for borgerne.

- **Klima, miljø og natur**

I en by med Uummannaqs størrelse bør affaldshåndteringen forbedres betydeligt. Områder hertil skal ligge afsondret fremfor tæt på kirkegård og boliger, men samtidig skal der findes mere hensigtsmæssige løsninger, f.eks. gennem sortering og udskibning. Naturen i fjorden er storslået og alsidig, og potentialerne her bør udnyttes (både rekreativt og til energi og erhverv), samtidig med at naturen beskyttes for vore efterkommere.

I bygderne skal mulighederne for affaldshåndtering også forbedres, og interessen for bæredygtig energi (sol og vind) bør understøttes af arealer og muligheder for udnyttelse af dette (f.eks. i Qaarsut og Niaqornat).

- **Kulturarv og bevaring**

Uummannaqs ældre bykerne rummer en række bevaringsværdige bygninger, stenkirke og tørvehytter, som tilsammen skaber et smukt bymiljø og indgang til byen. Men området kan anvendes mere aktivt og rekreativt (både af borgere og besøgende), og de gamle traditioner kan vækkes til live i dette område.

I mange af bygderne står der tomme ældre bygninger med bevaringsværdi, som kan anvendes til mange kulturelle formål for borgerne. Også en række tørvehytter bør bevares og spille en aktiv rolle i formidlingen af vores kulturarv. Gennem traditionelle aktiviteter i rette omgivelser, hvor unge og ældre lærer af hinanden, kan vi sikre os, at kulturen bliver ført videre til næste generation.

- **IT, demokrati og dialog**

Kommuneplanen skal blive et vigtigt redskab for den gode forvaltning af byen og bygderne, hvor nye tiltag sker i overensstemmelse med målsætningerne for området. Uummannaq er en velfungerende by på linje med kommunens andre byer, og borgerne skal tilsvarende føle sig hørt. Det kræver, at der er steder, hvor man aktivt kan diskutere problemstillinger, både fysisk og ved hjælp af IT.

I bygderne skal der være bedre mulighed for deling af information, bl.a. vha. IT-løsninger, og bygdebestyrelsernes arbejde kan tydeliggøres. Både bygder og byers ønsker om udvikling bør respekteres, og borgerne bør høres i forskellige sammenhænge. Samarbejdet mellem bygderne kan styrkes og sikre nærdemokratiet.